

פעם אחרת דווקא היינו בבית וכשהייתה רעידת-אדמה רצנו מיד, לעמוד מתחת למשקוף הדלת, כפי שהמליצו לנו אנשי המקום, וראינו שמכוניתנו שהייתה בחניה הפרטית שלנו מתחילה להתנדנד חזק. למרות שידענו שהבית חדש ובנוי היטב, ולמרות שתפסנו מחסה והסיכוי שיקרה לנו אסון הוא קטן יחסית, הרגשנו תמיד שהלב דופק בקצב מהיר ביותר.

התעמלות בוקר

אמנם תמיד אהבתי ספורט (במיוחד כדורגל), לא חשבתי שאהפוך את ההתעמלות להרגל של קבע. מאז פרישתי לגמלאות, התחלתי, כל בוקר, בקומי מהשינה, לעשות מספר תרגילי התעמלות שזכרתי משיעורי בית הספר או מהאמונים בצבא. קבעתי לי זמן התחלתי של 10 דקות יומיות שבמשך הזמן הלכו וגדלו עד שהגיעו ל-40 דקות יומיות. היום, אין לי ספק שהרגל זה תרם לבריאותי הטובה ואני ממשיך באדיקות בכל התרגילים שזכרתי או המצאתי, כל זמן שכוחותיי יאפשרו לי זאת.

תאונות

במשך החיים יש וקורות תאונות לבני-אדם, ועם הזמן גם שוכחים אותן; אבל ישנן גם כאלה שנחרטות בזיכרון למרות שלא חושבים עליהן כל יום ויום. כך, הנני נזכר ב"כמעט תאונה" שקרתה בהיותי במחנה הקיץ של תנועת "דרור" בפטרופוליס אשר בברזיל. בחווה של משפחת צ'פיצקי(שבאדיבותם העמידו עבורנו חווה זו למחנות הקיץ שלנו) הייתה בריכה טבעית בה השתמשנו להפגת החום. לא ידעתי לשחות ועל כן בקשתי ממנולו בוכבינדר(שלימים התברר לי שהוא קרוב משפחה של שושנה) שילווח אותי וישגיח עלי שלא אטבע. שחיתי עד הגדה השנייה (העמוקה) וכשחשבתי שהגעתי אליה הפסקתי לשחות...וטבעתי. מזלי שבוכבינדר ראה, ירד לעומק והוציא אותי משם...

תאונה אחרת, בקבוץ, קרתה כאשר נהגתי בטרקטור (אחרי הסברים קצרים) בחזרה מהעבודה, כאשר הנהג הקבוע עומד לצידי. פתאום הרגשתי שירדנו במורד וכשניסיתי לחזור, התהפכנו כאשר הכנף של הגלגל לוחץ על הפה של חברי (נלסון). הרמתי (אינני יודע איך היה לי כוח כזה) את הכנף והצלתי אותו, למרות שנשארה לו צלקת בשפה.

בהיותנו בשליחות בהונדורס, בשנת 1978, קבלתי לרשותי ג'יפ גדול לעבודה. התחלתי ללמוד נהיגה, בלי שום מידע על תיאוריה. אחרי מספר קטן של שיעורים, יצאתי לדרך...והתנגשתי עם רכב אחר וגרמתי לו שריטות קלות...

בארץ, בעת שנהגתי ברכב, ביום גשם חזק, בהתחלת עונת החורף, כאשר חזרנו בלילה מביקור בביתה של עינת, בסביבות אבן-יהודה, פתאום יצא

רכב מצד ימין שלי כאילו לכיווננו. אני "שברתי" שמאלה והרכב התחלק, פגע קלות ברכב אחר ובמעקה המפריד בין המסלולים. אף אחד לא נפגע אבל הרכב נסרט קלות.

לוקחים אותנו למשטרה

נסעתי לחופשה עם שושנה לצ'כיה ואחרי שבילינו יפה שם היינו אמורים להגיע להונגריה אליה הוזמנו על ידי חברנו דב פאר ואשתו ששהו שם. עלינו על הרכבת וחשבנו שאחרי מספר שעות נגיע בשלום לבודפשט ונתקבל על ידי דב כפי שסיכמנו. כאשר הרכבת הגיעה לגבול עם סלובקיה, עלו עליה פקחים של משטרת ההגירה סלובקיים ודרשו לראות את הדרכונים שלנו והויזות המאפשרות לנו לעבור שם. כיוון שלא התכוננו לרדת בסלובקיה גם לא תודרכנו לקבל ויזות כאלה. הסברנו זאת לשוטרים, הבטחנו שלא נרד מהרכבת, אבל שום דבר לא עזר ונאלצנו לרדת עם 2 המזוודות שלנו ולסחוב אותן לתחנת המשטרה הקרובה. בינתיים הרכבת נסעה ליעדה. לפני כן עוד הספקנו לבקש מאחד הנוסעים שינסה לאתר את דב בתחנת הרכבת של בודפשט ולהסביר לו על כל מה שקרה.

במשטרה, אחרי הסברים שונים, זמן ממושך, קבלנו ויזה-מעבר, שילמנו מה שביקשו, חזרנו לתחנת הרכבת כשאנו שוב סוחבים את המזוודות ולאחר מספר שעות נסענו ברכבת האחרונה וסוף-סוף הגענו לבודפשט ושמחנו שדב מחכה לנו שם.

ארצות שביקרתי

לרגל עבודתי-ייצוג המפלגה- הספקתי לשהות בהרבה מדינות, לפעמים רק במעבר ולפעמים רק ליום-יומיים, בדרך-כלל בכדי להשתתף בכנסים שונים, מבלי לבקר בהן מבחינה תיירותית. במספר מדינות שבהן שהיתי כתייר, היה כאשר יצאתי עם שושנה לחופשה פרטית.

כך, ביקרתי באמריקה הדרומית בכל המדינות מלבד בפרגוואי. באמריקה המרכזית רק בבליז לא הייתי. בצפון-אמריקה הייתי מספר פעמים בארצות-הברית. בקריביים הגעתי לג'מייקה (שראיתי אותה רק דרך חלון האוטובוס כאשר נסענו מנמל התעופה למלון בו התקיים הכנס של האינטרנציונל הסוציאליסטי ובחזרה לנמל התעופה), ומספר פעמים ביקרתי ברפובליקה הדומיניקנית. לא הכרתי את ניו-זילנד ולא את אוסטרליה. באפריקה הגעתי לסנגל, אנגולה, מוזמביק, קייפ ורדה, דרום-אפריקה, מצרים, בוצואנה וזמביה. באסיה הרחקתי עד יפן וסין.

דווקא כאן, ליד הבית, במזרח התיכון, רק שהייתי יום בעזה, יום ברמאללה ויום בירדן. הגעתי גם ליוון ותורכיה. באירופה שהייתי בצרפת, איטליה, הולנד, גרמניה, בלגיה, צ'כיה, הונגריה, דנמרק, שוודיה, שווייץ, ספרד, פורטוגל, אנגליה ואוסטריה.